

Всесвітній день водно-болотних угідь

2 лютого 2016

Водно-болотні угіддя для нашого майбутнього

Стале джерело засобів для існування

Рекомендації для вчителів та організаторів

Всесвітній день водно-болотних угідь святкується щороку 2 лютого з метою поширення знань щодо важливості водно-болотних угідь для людства та планети. Кожного року обирається тема для концентрації уваги на важливих функціях, які виконують водно-болотні угіддя.

Тема 2016 року має загальний заголовок «Водно-болотні угіддя для нашого майбутнього» та підтему: «Стале джерело засобів для існування», яка обрана з метою демонстрації життєво важливої ролі водно-болотних угідь для теперішнього та майбутнього добробуту людства і пропаганди мудрого використання всіх типів водно-болотних угідь.

Всі ми щодня залежимо від водно-болотних угідь для забезпечення прісною водою, але більш ніж **один мільярд людей** в усьому світі безпосередньо залежить від водно-болотних угідь, заробляючи на життя за допомогою таких видів діяльності як рибальство, вирощування рису, продаж води, будівництво, ткацтво, медицина, надання туристичних та транспортних послуг тощо. Для цих людей «здорове» водно-болотне угіддя необхідне для отримання засобів для існування та забезпечення добробуту.

Однак, прибережні, морські та континентальні водно-болотні угіддя швидко зникають. Відповідно до оцінки існуючих тенденцій, приблизно 40 % водно-болотних угідь деградували протягом останніх 40 років і продовжують зникати зі швидкістю 1,5 % щорічно.

Всесвітній день водно-болотних угідь 2016:

Чотири заходи, які пропонується провести

Відвідати водно-болотне угіддя

Вивчити, чому водно-болотне угіддя є важливим джерелом засобів для існування

Дослідити приклади мудрого використання водно-болотного угіддя місцевими громадами

Взяти участь у конкурсі фотографій, участь у якому може брати молодь від 15 до 24 років

Що Ви можете зробити

Вчителі та організатори заходів – важливі партнери, і грають вирішальну роль у поширенні знань та збільшенні числа активних учасників

Як вчитель – Ви можете привернути увагу учнів до важливості водно-болотних угідь як джерела засобів для існування.

Як організатор – Ви можете організувати екскурсію до водно-болотного угіддя для різних груп цільової аудиторії, а також провести різноманітні заходи, як в приміщеннях, так і на природі.

Цільова аудиторія

Молодь – це головна цільова аудиторія для організації святкування Всесвітнього дня водно-болотних угідь. Молоді люди є творцями рішень для майбутнього, і саме вони показують зростаючий інтерес до питань охорони навколишнього природного середовища та пошуку відповідних рішень.

Вони діють як «передавачі» ідей та активно використовують платформи соціальних мереж для поширення знань з тих питань, що їх турбують.

Інші рівноцінно важливі групи цільової аудиторії – це особи, які приймають політичні рішення вже сьогодні, ті хто користуються водно-болотними угіддями, діти, місцеві мешканці та громадяни.

Ідеї щодо того як Ви можете сприяти святкуванню Всесвітнього дня водно-болотних угідь

Вдихніть життя в наш Всесвітній день водно-болотних угідь

Допоможіть розповсюдити знання про наш Всесвітній день водно-болотних угідь.

Використовуйте логотипи, плакати, буклети доступні в інтернеті або створіть свої власні матеріали, такі як плакати, футболки, чашки або банери. Вже готові матеріали можна скачати прямо з сайту Всесвітнього дня водно-болотних угідь за посиланням:

www.worldwetlandsday.org

Розповідайте про Всесвітній день водно-болотних угідь на вашому веб-сайті, у соціальних мережах, в газетах або бюлетнях тощо.

Поінформуйте журналістів та різні медіа про те чому водно-болотні угіддя важливі як «Стале джерело засобів для існування».

Організуйте екскурсію на водно-болотне угіддя у лютому 2016 року

Цей захід допоможе кількома шляхами:

Надасть можливість молоді та заінтересованим особам відвідати водно-болотне угіддя.

Якщо ви збираєтеся відвідати відоме водно-болотне угіддя або угіддя, яке визнане водно-болотним угіддям міжнародного значення (Рамсарське угіддя), повідомте про це органи державної влади, адміністрацією установи природно-заповідного фонду або осіб відповідальних за охорону та використання цього угіддя. Дізнайтеся чому це угіддя таке важливе. Інформацію про всі Рамсарські угіддя кожної країни можна знайти на сайті Конвенції про водно-болотні

угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція) за посиланням: www.ramsar.org/sites-countries/the-ramsar-sites

Допоможіть людям дізнатися про те, як місцеві громади використовують водно-болотні угіддя та як вони можуть їх використовувати стало.

Заохочуйте молодь брати участь у фотоконкурсі

Для того щоб заохотити молодь поцікавитися водно-болотними угіддям організовано конкурс фотографій, у якому можуть взяти участь всі бажаючі віком від 15 до 24 років. Конкурс буде тривати від 2 лютого до 2 березня 2016 року.

Переможець конкурсу виграє квиток на літак до відомого водно-болотного угіддя лобязно наданий організацією Star Alliance Biosphere Connections, а також інші призи будуть надані авторам кращих фотографій.

Умови конкурсу

До конкурсу приймаються фотографії які показують «як люди живуть з водно-болотного угіддя».

Завантажте до 3-х фото на сайт Всесвітнього дня водно-болотних угідь:

www.worldwetlandsday.org

Всі бажаючі можуть голосувати за їхні улюблені фото, і таким чином допомогти у процесі відбору кращих фотографій.

Організуйте заходи для святкування Всесвітнього дня водно-болотних угідь

Всесвітній день водно-болотних угідь – це чудова нагода зібрати людей разом для наради, навчання та святкування. Ось кілька прикладів заходів, які можна організувати:

Експерсію на водно-болотне угіддя для того щоб спостерігати за птахами, поплавати на човнах або покататися на ковзанах тощо.

Конференцію або зустріч з експертами та представниками місцевої громади з питань, що стосуються водно-болотних угідь.

Виставку художніх робіт або фотографій, продуктів чи продукції з водно-болотних угідь.

«Прибирання» території водно-болотного угіддя від сміття.

Прес-конференцію для оголошення важливого повідомлення.

Ігри, конкурси та змагання, музичний або танцювальний концерт.

Зареєструйтеся та повідомте про проведені заходи всьому світу

Організатори заходів можуть зареєструватися на сайті Всесвітнього дня водно-болотних угідь та повідомити про проведені заходи. Ці заходи будуть представлені на глобальній карті, яка відобразить події у всіх країнах-учасниках.

Зареєструйтеся на сайті Всесвітнього дня водно-болотних угідь за посиланням:

www.worldwetlandsday.org

Повідомте про заходи заповнивши онлайн форму на сайті Всесвітнього дня водно-болотних угідь.

Після закінчення заходу завантажте звіт та фото-, відео- або друковані матеріали, включаючи посилання на Ваш сайт.

Залучайте як можна більше засобів масової інформації.

Знайдіть тих журналістів, які працюють з темами охорони природи, в соціальній або культурній сферах у місцевих виданнях, радіо або телебаченні.

Надішліть журналістам повідомлення про захід, який Ви організуєте, та запросіть їх особисто по телефону або електронною поштою.

Надайте журналістам можливість поспілкуватися з цікавою людиною, експертом з певних питань, представте вражаючу картинку або смішний факт, які б вони могли згадати у власних матеріалах.

Розповсюдьте інформацію серед блогерів з Вашого регіону, тих хто цікавиться питаннями навколишнього природного середовища та сталого розвитку.

Водно-болотні угіддя забезпечують засобами для існування більш ніж мільярда людей по всьому світу

Існування більш ніж мільярда людей залежать від водно-болотних угідь! Просто зупиніться і подумайте над цією цифрою і тим, що таке водно-болотні угіддя насправді. Рамсарська конвенція визначає водно-болотні угіддя як будь-яку територію яка затоплена або насичена водою постійно або сезонно, включно з узбережжям та прибережним морським шельфом.

Це визначення включає в себе всі наземні водно-болотні угіддя такі як болота, ставки, озера, річки, заплави та заливні луки, так само як і всі види прибережних угідь, які включають солонуваті болота, затоки, мангрові зарості, лагуни та коралові рифи. До цього списку також входять всі водно-болотні угіддя створені людиною – риборозвідні ставки, рисові чеки та солепромислові водойми.

Водно-болотні угіддя надають можливість для проведення різноманітних робіт, включаючи ті, про які ми звичай не думаємо.

Вирощування рису

Рис, який вирощують на спеціальних заболочених полях, є основою харчування для 3,5 мільярдів людей і складає приблизно 20 % всіх калорій, які споживає людство.

Майже мільярд домогосподарств в Азії, Африці та Америці залежать від вирощування рису які таким чином здобувають основні засоби для існування.

Майже 80 % світового врожаю рису вирощується на маленьких фермах і споживається неподалік цих ферм.

Рибальство

В середньому людина споживає 19 кг риби кожного року. Більшість промислових видів риб розмножуються та підрастає у прибережних водах. Крім цього, більш ніж 40 % рибної продукції вирощується штучно, в аквакультури.

Життя більш ніж 660 мільйонів людей залежить від рибальства та аквакультури.

Туризм та відпочинок

Лише протягом 2013 року туристи витратили близько 1,3 трильйони доларів США, приблизно половина з них відпочивали на територіях водно-болотних угідь, зокрема, на узбережжях морів та річок.

Туристична галузь забезпечує роботою приблизно 226 мільйонів людей, що складає 8,9 % світового ринку праці.

Транспорт

Річки та континентальні водно-болотні угіддя в різних частинах світу відіграють визначну роль у транспортуванні товарів та людей. В басейні річки Амазонки річковий транспорт перевозить близько 12 мільйон пасажирів і 50 мільйонів тон вантажів щорічно, та забезпечує роботою 41 корабельну компанію.

Водозабезпечення

Широка мережа постачання питної води та водовідведення і очистки забрудненої води потребує багатьох працівників та значних трудових затрат. Для прикладу, штат міського управління водного господарства Бангкоку складає 5300 працівників.

Індустрія бутельованої води, наприклад, протягом 2013 року виробила понад 265 мільярдів літрів питної води. Лише бренди Danon – Evian, Volvic, Bonafont та Mizone надають роботу у «водному бізнесі» приблизно 37000 людям по всьому світу.

Традиційне використання природних ресурсів водно-болотних угідь

Збір лікарських рослин та рослин з яких виготовляють фарбники, ягоди, очерет та сіно – ось лише кілька прикладів традиційного використання природних ресурсів водно-болотних угідь, і того, що традиційно є джерелом засобів для існування для людей, особливо у країнах, що розвиваються.

Для прикладу: фінансові надходження до місцевих громад від щорічного збору очерету та папірусу в долині річки Барозе в Замбії, оцінюється у 373 000 доларів США.

Водно-болотні угіддя і стале життєзабезпечення

Від порочного кола до правильного циклу

Водно-болотні угіддя важливі для життя та процвітання людства. Вони дають прісну воду та забезпечують нас продуктами. Вони підтримують величезне різноманіття форм життя на нашій планеті, захищають наші береги, немов губки вбираючи воду під час повеней, а також зв'язують і зберігають двоокис вуглецю, що регулює зміни клімату.

Від порочного кола...

Тривожить те, що 64 % водно-болотних угідь світу зникли з 1900 року, а популяції прісноводних видів тварин і рослин з 1970 до 2010 року зменшилися на 76 %. Водно-болотні угіддя, які все ще існують, часто знаходять в настільки деградованому стані, що популяції риб і рослин та просто ділянки дикої природи водно-болотних угідь стрімко зменшуються. Тому люди, які безпосередньо залежать від використання цих природних ресурсів стають все біднішими і біднішими.

До правильного циклу...

Прагнення людей створювати гідні умови для життя і, водночас, зберігати природне багатство водно-болотних угідь – не конфліктуючі цілі! Зокрема, прийняті Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй нові цілі сталого розвитку підкреслюють, що зменшення бідності також залежить від збереження та відновлення таких екосистем, як водно-болотні угіддя.

Створення умов для правильного використання водно-болотних угідь

Існує кілька підходів для того щоб успішно пропагувати різноманітні моделі сталого та невиснажливого отримання засобів для існування з водно-болотних угідь:

По-перше – люди повинні зрозуміти наскільки вони залежні від сезонних змін погоди та стихійних явищ.

По-друге – потрібно провести аналіз основних способів та засобів використання водно-болотних угідь:

дізнатися яку продукцію отримувє місцева громада з водно-болотних угідь – очерет, рис, риба тощо;

зібрати інформацію щодо основного обладнання та інструментів, які застосовують при використанні водно-болотного угіддя;

скласти схему, яка демонструє використання певного водно-болотного угіддя;

провести аналіз знань та відповідне навчання щодо методів, які дозволяють зважено та не виснажливо використовувати водно-болотні угіддя;

провести аналіз доступних фінансових ресурсів.

По-третє – визначити хто насправді відповідальний за використання водно-болотного угіддя або може надати необхідні ресурси (найчастіше це

урядові організації та місцева громада, неурядові громадські організації) та допомогти їм створити систему сталого та невиснажливого використання природних ресурсів водно-болотних угідь і подолати труднощі, що виникнуть на цьому шляху.

Взірець: Сенегал

Відновлення мангрових заростей забезпечує стале надходження засобів для існування

Сенегал все ще має 185 000 гектарів приморських мангрових заростей, проте починаючи з 1970 року 45 000 гектарів було втрачено. «Здорові» мангрові зарості створюють ефективну систему фільтрації солоної води, забезпечують захист узбережжя від штормів, і виконують роль «дитячих садків» для багатьох видів риб.

Найбільший в світі проект з відновлення мангрових заростей впроваджується завдяки Danone та the Livelihoods Carbon Fund, які працюють разом з неурядовою громадською організацією Oceanium.

Впровадження проекту передбачає наступні результати:

посадку 79 мільйонів мангрових дерев на площі більш ніж 10 000 гектарів;

пропагування відновлення рисових полів;

отримання додаткових 18 000 тон рибної продукції, креветок, устриць та інших моллюсків;

зростання дерев, які зв'яжуть та будуть зберігати приблизно 500 000 тон вуглецю протягом наступних 20 років;

залучення громад 350 найближчих селищ та роботу для 200 000 людей.

Водно-болотні угіддя можуть бути сталим джерелом засобів для існування

Що означає термін «засоби для існування»? Найпростіше визначення звучить так – це можливості, дії та ресурси необхідні для забезпечення життя людини.

Що означає «стале отримання» засобів для існування?

В ідеалі:

стале отримання засобів для існування передбачає такі обсяги споживання природних ресурсів, які дозволяють природним екосистемам і ресурсам самостійно відновлюватися після спричинених людиною або природою кризових ситуацій;

стале отримання засобів для існування проводиться без підриву природних ресурсів і дозволяє екосистемам та видам підтримувати життєздатність впродовж необмежено довгого часу.

Три виміри сталості

«Сталість» – цей термін поєднує в собі три ключові аспекти однієї ідеї:

Економічний розвиток – забезпечує можливості та шляхи для людей отримувати доходи та засоби для існування;

Соціальний розвиток – передбачає підвищення кооперації, поваги та довіри між соціальними групами, та забезпечення гендерної рівності;

Захист навколишнього природного середовища – надає можливості для збереження і відновлення природних екосистем, що необхідно як для життя людства так і природи.

Взірець: Бразилія

Проект «Тамар» для черепах

«Тамар» – це організація яка опікується збереженням п'яти видів рідкісних черепах в Бразилії. Ця робота розпочалася в 1980 році з наймання місцевих рибалок на роботу для охорони ділянки берега на якому черепахи відкладають яйця протягом сезону розмноження. Це зупинило відлов черепах та збір їхніх яєць і забезпечило місцевих мешканців альтернативним способом заробітку.

Сьогодні «Тамар» захищає приблизно 1 100 км узбережжя та має мережу з 23 станцій, розташованих на територіях важливих для розмноження, розвитку та харчування морських черепах. Безпосередньо до роботи проекту залучено більше ніж 1 300 людей, причому 85 % з них це місцеві мешканці. До числа входять 400 рибалок, які працюють на узбережжі, а також мешканці з 25 селищ, особи які є працівниками візит-центрів, продавцями сувенірних магазинів, екскурсоводами, організаторами екоосвітніх занять, або виготовляють одяг для проекту «Тамар». За підтримки головного спонсора Petrobras, проект «Тамар» став зразковою моделлю природоохоронних програм у світі.

Водно-болотні угіддя займають важливе місце у забезпеченні сталими засобами для існування, що суміщає економічні, соціальні та природоохоронні аспекти за наступною схемою

